Ankenævnet *for* Forsikring

Den 20. juni 2018 blev i sag nr. 91454:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne hos Danica Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har standset udbetalingen af helbredsbetingede ydelser pr. 1/2 2017.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalideydelser, hvis erhvervsevnen som følge af sygdom eller ulykke nedsættes til 1/3 eller mindre. Forsikringen giver ret til halve invalideydelser, såfremt erhvervsevnen nedsættes til halvdelen eller mindre.

Selskabet har udbetalt midlertidige helbredsbetingede ydelser i perioden fra 22/1 2015 til den 1/2 2017. Selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser efter den 1/2 2017 med

henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter denne dato.

Klageren, der er født i 1960'erne og selvstændig erhvervsdrivende, blev den 22/10 2014 sygemeldt som følge af stress. Han genoptog sit arbejde delvist med 2 timer om dagen fra februar 2015.

I bilag vedlagt klageskema af 28/9 2017 til nævnet har klagerens advokat bl.a. oplyst:

> "Min klient har hos selskabet tegnet en forsikring ved erhvervsevnetab, med en årlig udbetaling og præmiefritagelse. Forsikringen dækker forsikringstagerens generelle erhvervsevne, og der sker halv udbetaling når den generelle erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykke er nedsat mellem 1/2 og 2/3. Der sker fuld udbetaling og præmiefritagelse hvis den generelle erhvervsevne nedsættes med 1/3 eller derunder **bilag 3**.
>
> Selskabet har vurderet, at min klients erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen eller mindre af den fulde erhvervsevne. Selskabet har i sin begrundelse lagt vægt på, at der ved undersøgelse ved [psykiater] ikke er fundet tegn på psykisk sygdom, der skulle nedsætte erhvervsevnen væsentligt. Dette til trods for, at speciallægen i sin konklusion anfører, at der er: *'tale om varige og væsentlige funktionstab i forhold til arbejdsmarkedet'*
>
> Selskabet har derfor vurderet, at min klient ikke længere opfylder forsikringsbetingelserne og på den baggrund stoppet den årlige udbetaling og præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne fra den 1. februar 2017. Selskabet lægger ligeledes ved vurderingen vægt på, at min klient ikke bør være selvstændig, men i stedet arbejde i rolige omgivelser uden ansvar.
>
> Sagens nærmere omstændigheder er, at min klient har drevet selvstændigt [firma] siden [1980'erne]. Min klient har altid arbejdet meget, og altid været den, som altid holdt gang i virksomhedens kunder. I 2014 begyndte min klient at få det dårligt. Han fik mange psykosomatiske symptomer. Hans psykiske overskud og overblik forsvandt og han har haft svært ved at overskue emotionelle situationer og problemer. Han sover dårligt og føler sig meget træt, Han oplever muskulær sitren og snurren i hele kroppen, som påvirker og bekymrer ham meget.
>
> Min klient har været sygemeldt siden oktober 2014, men genoptog sit arbejde delvist med 2 timer om dagen fra februar 2015. Det har ikke været muligt at øge arbejdstiden.
>
> Min klient har haft 24 konsultationer ved en psykolog, og både egen læge samt psykologen vurderer, at min klients erhvervsevne er væsentligt nedsat. Der vedlægges dokumentation for min klients 24 konsultationer ved psykolog, **bilag 4**.
>
> Det er min opfattelse, at der foreligger lægelig og kommunal dokumentation, der godtgør, at min klients erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller mindre og at min klient ikke er i stand til at arbejde mere end halvdelen af en normal arbejdsuge. Han er derfor berettiget til fuld udbetaling og præmiefritagelse fra den 1. februar 2017.

Helbredsmæssige akter:
Af journal fra [hospital] fremgår det, at min klient var til forundersøgelse på Hæmatologisk afdeling den 20. november 2014, henvist fra egen læge, **bilag 5**. Det fremgår af undersøgelsen, at min klient havde forhøjet ferritin og skulle have tappet blod til niveauet ville falde til et tilfredsstillende niveau.

Af journal fra [hospital] fremgår det, at min klient var til ambulant kontrol på Hæmatologisk afdeling den 11. december 2014, **bilag 6**. Det blev vurderet, at der ikke var behov for at tappe min klient og han blev afsluttet fra Hæmatologisk regi.

Af neurologisk speciallægeundersøgelse hos [neurolog] af 28. marts 2015, **bilag 7**, fremgår det, at min klient blev diagnosticeret med neurologisk lidelse, og af konklusionen fremgår det:

'Meget uspecifikke men aldeles reelle sympt. Fremstår faktisk aldeles nonneurotisk men naturlig nok bekymret. Ingen holdepunkter for en polyneuropatisk tilstand på aktuelle billede. Vi skal have udelukket demyeliniserende sygdom. Overvejelse om pt. lettere hæmatologiske lidelse komb. Med stress kan give aktuelle billede.'

Af klinisk opfølgning hos [neurolog] af 10. maj 2015, bilag 7, fremgår det af konklusionen, at min klients symptomer er stressrelateret, og at han i forvejen gik til erhvervspsykolog som mistænker udbrændthed. [Neurolog] anfører, at der kunne overvejes psykiatrisk vurdering.

Af udtalelse fra [psykolog 1] af 18. maj 2015, **bilag 8**, fremgår det:
'…
Det er min vurdering, at [klageren] lider af en kronisk **belastningsreaktion – udbrændthed**.
[Klageren] kan ikke håndtere de arbejdsopgaver, som virksomheden indeholder, og det påvirker ham i meget stor grad, som en overvældende og alt dominerende belastningsreaktion. Jeg anser det derfor ikke realistisk, at [klageren] kan fortsætte på denne måde, selvom det er få timer, han dagligt arbejder, er situationen uholdbar for hans psykosomatiske helbred.
…'
Af FP 401 udstedt til Danica Pension af 20. maj 2015, **bilag 9**, fremgår det, at min klient er diagnosticeret med udbrændthed og belastningsreaktion. Det fremgår, at min klient kun arbejder 2 timerom dagen med tilsyn og som … – alle øvrige funktioner er han ikke i stand til. Egen læge anfører, at det drejer sig om et svært kronisk arbejdsrelateret belastningssyndrom med udbrændthed, hvor min klients erhvervsevne er på et minimum.

Af journal fra Arbejdsmedicinsk Klinik på [hospital] for perioden 15. september 2015 til 27. oktober 2015, bilag 10, fremgår det af konklusionen af arbejdspsykologisk undersøgelse:

'Ud fra ovenstående vurderes det, at er er tale om en depressiv reaktion, der er opstået som følge af længerevarende stress-belastninger i arbejdet med stort pres, både kvantitativt såvel som tidsmæssigt.
Set i lyset af aktuelle symptombillede vurderes det, at det vil være vanskeligt for [klageren] at fortsætte i sin nuværende funktion som selvstændig erhvervsdrivende inden for et arbejdsområde med stort arbejdspres og arbejdsmængde. Dog vurderes det, at det kan være muligt for [klageren] at fortsætte arbejdet inden for sit eget fagområde, forudsat at der bliver taget forbehold for [klagerens] helbredsmæssige psykiske tilstand.'

Af tilbagemeldingssamtale af 27. oktober 2015, **bilag 10**, fremgår det, at [psykolog 2] vurderede, at det ville være symptomforværrende for min klient at deltage på kurser, idet der ville være for mange mennesker og fordi han ville skulle deltage i kurset over flere timer. [Psykolog 2] anbefalede, at min klient fastholdt kontakten til sin egen virksomhed 2 timer dagligt.

Af udtalelse fra [psykolog 1] af 12. oktober 2015, **bilag 11**, fremgår det:

'*…*
Det er min vurdering, at [klageren] lider af en kronisk ***belastningsreaktion – udbrændthed****.*
[Klageren] kan ikke håndtere de arbejdsopgaver, som virksomheden indeholder, og det påvirker ham i meget stor grad, som en overvældende og alt dominerende belastningsreaktion. Jeg anser det som umuligt, at [klageren] kan fortsætte på denne måde. Situationen er helt uholdbar for hans psykosomatiske helbred.

[Klageren] kan efter min vurdering, på ingen måde fortsætte med at arbejde i hans virksomhed. Han har så mange alvorlige og svære belastningsreaktioner, at det vil være forbundet med overhængende risici, hvis han på trods fortsætter.

Der er ligeledes efter min vurdering, ingen mulighed for, at [klageren] på sigt, kan vende tilbage til arbejdet. Der er som beskrevet tale om en kronisk tilstand.

Hvorvidt [klageren] kan varetage anden form for arbejde, bør efter min vurdering bero på vurdering via Arbejdsmedicinsk Klinik, eller en psykiatrisk udredning/vurdering.'

Af Læ 125 udstedt til [kommune] af 3. marts 2016, **bilag 12**, fremgår det, at min klient er plaget af en stressreaktion gennem længere tid, og at han har gået hos [psykolog 1] til stresshåndtering samt udredt ved [neurolog], hvor der ikke blev fundet neurologiske holdepunkter til min klients lidelse.

Det fremgår, at min klient var opstartet stressbehandling ved …, der er selvfinansieret.

Egen læge vurderede, at det ikke er sandsynligt, at min klient genvinder fuld helbredelse efter sin stressreaktion, da nervesystemet tager skade efter langvarig stress, som depressiv tilpasningsreaktion.

Egen læge vurderede, at min klients funktionsniveau er lavt, og at han magter at arbejde 2 timer dagligt på kontor i egen virksomhed.

Af lægekonsulentnotat fra [kommune] af 7. april 2016, **bilag 13**, fremgår det, at det på nuværende tidspunkt ikke ser ud til, at det er muligt at intensivere de erhvervsrettede indsatser i jobregi, idet der er advarsler om, at det vil være for stor en belastning for min klient.

Af psykologisk speciallægeerklæring fra [psykiater] af 28. april 2016, bilag 14, blev min klient diagnosticeret med anden belastningsreaktion og det fremgår af konklusionen:

'*…*
Samlet set finder undertegnede, at [klageren] opfylder diagnosekriterierne for en psykisk belastningsreaktion med angstsymptomer. Tilstanden er udviklet over en lang årrække pga. voldsomt

arbejdspres og er derudover kompliceret og forværret af en langvarige [retssag]. Min umiddelbare vurdering er imidlertid, at [retssag] ikke er den primære årsag til udviklingen af den psykiske tilstand med altså udelukkende har gjort en komplicerende faktor.

Hvad angår behandling frembryder [klageren] ikke symptomer, som forventeligt vil respondere på medicinsk behandling, og der kan ikke peges på yderligere psykoterapeutiske behandlingsmuligheder.

Efter undertegnedes vurdering er der tale om en varig eller i bedste fald meget langvarig tilstand, og der vil efter undertegnedes vurdering være tale om varige og væsentlige funktionstab i forhold til arbejdsmarkedet. [Klageren] vil således ikke kunne vende tilbage til sit tidligere arbejde som selvstændig …, og hvorvidt [klageren] har en relevant resterhvervsevne er tvivlsomt.'

Arbejds- og erhvervsmæssige akter:
Af journaloversigt fra [jobcenter] for perioden 26. november 2014 til 28. september 2016, **bilag 15**, fremgår det af Arbejdspladsvurdering af 19. april 2016, at min klient arbejdede 2 timer om dagen i egen virksomhed. Det fremgår, at min klient i de to arbejdstimer spiste morgenmad i køkkenet med de øvrige medarbejdere, talte med … om dagens arbejdsopgaver og tilrettelæggelse heraf, læste mails eller læste avis siddende ved skrivebord, og ved behov kørte han … til …

Det fremgår, at min klient ikke har arbejdsopgaver med ansvar, ingen tidspres, ingen fastlagte arbejdsopgaver, men at der hver dag vurderes, hvilke opgaver der er realistiske min klient kan udføre i forhold til hans helbredsmæssig status. Min klient har mulighed for at holde pauser efter behov.

Efter de 2 timer går min klient hjem og hviler sig på sofaen.

Det fremgår, at sagsøger før sygemeldingen arbejdede fuld tid med en effektivitet på 100 %. Nu arbejder han 2 timer om dagen med en effektivitet på 30-40 %. Det fremgår, at det ikke har været muligt med en optrapning af timeantallet.

Af [virksomhedskonsulents] vurdering og konklusion fremgår det:

'Det vurderes, at borger løbende har tilpasset arbejdsopgaverne til sin aktuelle situation. Der er forsøgt øgning af timetal men borger blev kraftigt udfordret med tiltagende smerter og udstråling i arme og krampe i benene.

Borger er fremmødestabil og har ikke fravær i virksomheden. Det vurderes at borger har en høj grad af arbejdsmoral.

Det vurderes at arbejdsopgaverne er tilpasset borgerens timetal samt skånehensyn. Det vurderes at borger er i besiddelse af passende sociale og personlige kompetencer til at varetage et arbejde.

Det vurderes ligeledes at borger har passende kvalifikationer til at udføre de stillede arbejdsopgaver.
Borger er delvist raskmeldt og arbejder 10 timer om ugen. Borger vil meget gerne beholde sit nuværende arbejde men har svært ved at arbejde på samme vilkår som tidligere. Der er fravalgt arbejdsopgaver som presser borger for at tilgodese skånehensyn i videst muligt omfang.

Borgers funktionsniveau vurderes at være 30-40 %, hvorfor det anes som urealistisk at borger kan indgå i arbejdsfunktionerne på lige fod med de andre ansatte.

Det vurderes at borger fremadrettet kan varetage arbejdsopgaver i den sammenhæng som udføres ved [firma].

Borger har fået reduceret arbejdsopgaver og arbejdsmængde. Han udfylder ikke en hel arbejdsfunktion idet funktionsniveauet vurderes til at være på 30-40 %.

Borger varetager kerneopgaver indenfor en tidsramme på 10 timer om ugen. Det giver borger mulighed for at planlægge arbejdsugen så han kan overskue og rumme arbejdsopgaverne og planlægge i forhold til hans ressourcer.

Det har været iværksat flere tiltag på arbejdspladsen, herunder ansættelse af en … ligesom der er ansat en ekstra medarbejder til at varetage arbejdsopgaverne som borger ikke længere har mulighed for at udføre. Der er ligeledes reduceret og omlagt arbejdsopgaver. Til trods herfor er det ikke lykkes borger at øge ugentlig timetal.

Der kan ikke peges på yderligere initiativer ifm. Borgers nuværende arbejde som vurderes at kunne forbedre hans arbejdsevne. Borger har som ønske at vende tilbage på arbejdsmarkedet hvilket ikke vurderes at være realistisk på fuld tid på ordinære vilkår.

Det vurderes, at borger vil kunne fungere med lignende arbejdsopgaver på arbejdsmarkedet hvor skånehensyn kan tilgodeses.'

Af ressourceprofil for perioden 17. februar 2015 til 9. juni 2015, **bilag 16**, fremgår det, at min klient arbejdede 10 timer om ugen, og at der ikke var mulighed for en at få lavet en fast optrapningsplan, da min klient ikke er i stand til at øge arbejdstiden yderligere. Det fremgår, at min klient i de to timer han er på arbejde hver dag kun taler med kunder og medarbejdere. En anden medarbejder har fået mere ansvar, og denne medarbejder varetager telefonpasningen og styringen af de øvrige medarbejdere.

Af journal fra [jobcenter], **bilag 17**, fremgår det, at Kommunen den 19. september 2016 havde vurderet, at min klient ikke længere kunne betragtes som værende uarbejdsdygtig på grund af sygdom. Begrundelsen for afgørelsen var, at Kommunen havde vurderet, at der ikke kunne tilbydes yderligere foranstaltninger via sygedagpengeloven på daværende tidspunkt. Det blev endvidere vurderet, at der var tale om en stationær helbredstilstand, hvorfor der blev truffet afgørelse om stop af sygedagpenge.

Grunden til, at min klient blev afsluttet i kommunalt regi skyldes, at han ikke have mulighed for yderligere hjælp medmindre han solgte sin virksomhed. Virksomhedens overskud var for stort til, at min klient havde mulighed for fleksjob i egen virksomhed. Af den grund valgte [kommune] at stoppe min klients sygedagpenge sag.

For at min klient skal have mulighed for førtidspension, skal han ud i arbejdsprøvning i anden virksomhed, hvilket han har frabedt sig på grund af hans nuværende helbredsmæssige tilstand.

Det er min opfattelse, at min klients erhvervsevne er nedsat i et omfang der berettiger til fuld udbetaling ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse fra den 1. februar 2017. Dette på baggrund af sagens lægelige akter, hvoraf det fremgår, at det vil være for stor en belastning for min klient, at intensivere de erhvervsrettede indsatser i jobcenterregi, og at en intensivering vil forværre min klients helbredsmæssige tilstand. Det har derfor ikke været muligt, at foretage en afprøvning uden for nuværende erhverv.

Det skal dog bemærkes, at min klient har besluttet sig for at afvikle sin virksomhed, og er i den forbindelse nødt til at være i virksomheden i de timer, der er nødvendige for at opnå det bedst mulige resultat ved et salg."

Selskabet har i brev af 17/11 2017 til nævnet bl.a. anført:

"**Danica Pensions afgørelse**
Vi fastholder, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat i tilstrækkeligt grad til, at han er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling. Udbetalingen og fritagelse for indbetaling stoppede derfor den 1. februar 2017

Sagsfremstilling
Vi modtageren anmeldelse fra forsikrede den 23. marts 2015 (**bilag C**) og en lægeattest den 26. maj 2015 (**klagers bilag 9**). Det fremgår af oplysningerne, at forsikrede er sygemeldt fra den 22. oktober 2014 som følge af stress.

Forsikrede er berettiget til udbetaling ved midlertidig tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling fra karensperiodens udløb den 22. januar 2015. Vi indhenter løbende oplysninger og forlænger udbetalingen ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling. Efter modtagelse af speciallægeerklæring (**klagers bilag 14**) og oplysninger fra kommunen (**klagers bilag 13, 15, 16 og 17**) vurderer Danica Pension, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen og stopper udbetalingen ved tab af erhvervsevne og fritagelsen for indbetaling med virkning fra den 1. februar 2017 (**klagers bilag 1**).
Den 11. november 2016 modtager vi en e-mail fra klagers advokat, der beder os revurdere sagen, i det de ikke er enige i afgørelsen.

Den 28. november 2016 fastholder vi afgørelsen overfor advokaten (**klagers bilag 2**). Vi har herefter ikke modtaget yderligere fra hverken klager eller dennes advokat før denne ankenævnssag.

Vurdering
Når vi modtager en anmeldelse, vurderer vi i første omgang, om forsikrede er ude af stand til at arbejde i sit nuværende erhverv – i dette tilfælde som selvstændig … I denne midlertidige periode på maksimalt 18 måneder fra den første sygedag (vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum), vurderer vi altså forsikredes erhvervsevne i forhold til det specifikke erhverv.

Når tilstanden har stabiliseret sig i et sådant omfang, at vi kan vurdere, om tabet af erhvervsevnen er længerevarende, laver vi en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne. I modsætning til vurderingen i forbindelse med midlertidig tab af erhvervsevne er vurderingen ikke længere begrænset til, om forsikrede kan arbejde i sit eget erhverv som … eller ej. Kort sagt ser vi på, hvad en arbejdsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse m.m. kan tjene. Hvis sygdommen betyder, at forsikrede har mistet mere end halvdelen af denne indtægt, er der ret til halv udbetaling

ved tab af erhvervsevne. Har sygdommen betydet, at forsikrede har mistet 2/3 eller mere af denne indtægt, er der ret til hel udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling.

Vi skal gøre opmærksom på, at Danica Pension kun har vurderet forsikredes helbredsmæssige forhold.

I henhold til forsikringsbetingelserne skal vi udover den helbredsmæssige vurdering også se på, om den forsikrede tjener mere end halvdelen eller 2/3 af, hvad en rask person med samme uddannelse, alder og bosat i samme egn, tjener. Denne vurdering er ikke foretaget, da vi har vurderet, at den forsikrede ikke opfylder de helbredsmæssige betingelser.

Af speciallægeerklæringen fra [psykiater] indhentet af Arbejdsskadestyrelsen den 28. april 2016 (**klagers bilag 14**) fremgår det under præmorbid psykisk på side 3, *'at forsikrede ikke tidligere har haft tendens til depressioner, har aldrig haft maniske eller hypomaniske episoder, ingen tidligere angst eller fobier'*.
Under tidligere psykiatrisk også på side 3 fremgår at *'forsikrede af neurolog er blevet anbefalet henvisning til praktiserende psykiater, hvilket forsikrede ikke var interesseret i '*.

Under Psykisk indtryk på side 4 fremgår følgende: *'[Klageren] fremtræder med let forsænket stemningsleje, men det psykomotoriske tempo er naturlig, tankeindholdet er ikke depressivt, skønnes ikke suicidalfarlig. Giver en god kontakt både formelt og emotionelt, virker lidt ængstelig og anspændt, men ikke egentlig angstpræget. Er ikke præget af kognitive forstyrrelser, frembyder ikke noget psykotisk. Ved omtale af problemerne med [retssag] bliver [klageren] tydeligt emotionelt berørt'*.

Under konklusion på side 5 nederst fremgår: *'Samlet set finder undertegnede, at [klageren] opfylder diagnose kriterierne for en psykisk belastningsreaktion med angstsymptomer. Tilstanden er udviklet over en lang årrække pga voldsomt arbejdspres og er derudover kompliceret og forværret af den langvarige [retssag]. Min umiddelbare vurdering er imidlertidig, at [retssag] ikke er den primære årsag til udviklingen af den psykiske tilstand, men altså udelukkende har udgjort en kompliceret faktor. Hvad angår behandling frembyder [klageren] ikke symptomer, som forventeligt vil respondere på medicinsk behandling, og der kan ikke peges på yderligere psykoterapeutiske behandlingsmuligheder. Efter undertegnedes vurdering er der tale om en varig eller i bedste fald meget langvarig tilstand, og der vil efter undertegnedes vurdering være tale om varige og væsentlige funktionstab i forhold til arbejdsmarkedet. [Klageren] vil således ikke kunne vende tilbage til sit tidligere arbejde som selvstændig …, og hvorvidt [klageren] har en relevant resterhvervsevne er tvivlsomt'*.

Danica Pensions lægekonsulent med speciale i psykiatri mener ikke, der er belæg for en konklusion med en varig betydningsfuld funktionssvækkelse, i det forsikrede objektivt fremtræder i det væsentlige uden tegn på betydningsfuld psykisk sygdom. Specielt er der ingen depressivitet, angst eller kognitive forstyrrelser, ligesom der heller ikke i samtaleforløbet kan iagttages udtrætningsfænomener.

Danica Pensions lægekonsulent oplyser endvidere, at der foreligger ingen dokumentation i form af videnskabelig forløbs undersøgelser som tyder på, at midlertidige belastninger kan medfører varig psykisk begrundet invaliditet i en sådan grad, at pågældende ikke skulle kunne varetage en hensyntagende beskæftigelse med rutineprægede opgaver i roligt tempo.

Det kan/bør forventes af sagkyndige beskrivelser og vurderinger i sager omhandlende en helbredsmæssig begrundet økonomisk kompensation for en svækket arbejdsevne, at erklæringsudfærdigende fagpersoner er i stand til at argumentere for en funktionssvækkelse ved, at tydeliggøre de fagligt begrundende præmisser, der ligger til grund for en postuleret funktionsnedsættelse.

Et brud med dette principielle synspunkt har den konsekvens, at erklæringer fra fagpersoner på det nærmeste forekommer overflødige, idet grundlaget for konklusionen om funktionsevnen i meget vidtgående omfang beror på den forsikredes egen udtalelse.

I psykologerklæringerne fra [psykolog 1] fra den 18 maj 2015 (**klagers bilag 8**) og fra den 12. oktober 2015 (**klagers bilag 11**) beror disse erklæringer på forsikredes egen beretning om hans situation herunder de psykiske forhold.

Der er ingen sagkyndig objektiv undersøgelse, der beskriver de psykiske begrundede funktionsproblemer, som fører til en vurdering som lyder på en kronisk belastningsreaktion – udbrændthed.

Arbejdsprøvning
Det skal bemærkes, at vi finder den foretagne arbejdsprøvning svagt funderet, idet der er tale om en arbejdsprøvning, hvor den forsikrede selv har bestemt præmisserne.

I rehabiliteringsplanens forberedende del under punkt 2. ønsker for fremtiden fremgår det: *'At være selvstændig … har været en del af mit liv siden jeg var [teenager], derfor syntes jeg også at det ville være svært at skifte branche, derfor ser jeg helst at blive her '*.

Det skal desuden bemærkes, at det af **Bilag D** fremgår, at *'borger har svært ved at se sig selv i en anden jobfunktion. Dels vil han kede sig utrolig meget ligesom han ikke har særlig IT erfaring.'*

De ti timer der er præsteret, er udelukkende udført på baggrund af hvad den forsikrede selv vurderer han kan klare.

Af de kommunale oplysninger fremgår det således, at forsikrede er arbejdsprøvet i egen virksomhed og har varetaget kerneopgaver i en tidsramme på ti timer om ugen. De opgaver, der er varetaget i de to timer om dagen har været, at tale med medarbejder og haft kundekontakt altså lettere arbejdsgiveropgaver.

Fra kommunens side har det ikke været muligt, at lave en fast timeoptrapningsplan, og det har ikke været muligt at øge timeantallet. Forsikrede er derfor ikke arbejdsprøvet under hensyntagende beskæftigelse, med rutineprægede opgaver i roligt tempo og uden ansvar i en anden virksomhed, idet kunden ikke har ønsket dette af helbredsmæssige årsager

Dette stiller vi os undrende overfor, da Danica Pensions lægekonsulent vurderer, at der ikke er helbredsmæssige belæg for, at forsikrede ikke skulle kunne arbejdsprøves udenfor egen virksomhed med de rette skånehensyn.

På baggrund af dette fastholder vi, at der ikke er lægelig dokumentation for at den generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller mindre."

10. 91454

I brev af 6/12 2017 til nævnet har klagerens advokat bl.a. bemærket:

> "Danica Pensions kommentarer af 17. november 2017 til undertegnedes klage til Ankenævnet for Forsikring giver anledning til følgende bemærkninger:
>
> Danica Pension har i sine kommentarer af 17. november 2017 anført, at undertegnede ønsker, at selskabet skal anerkende, at [klageren] er berettiget til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling.
>
> Dette er ikke korrekt.
>
> Undertegnede ønsker, at Danica Pension skal anerkende, at [klageren] er berettiget til fuld udbetaling og præmiefritagelse fra den 1. februar 2017.
>
> Dette fremgår af undertegnedes klage på side 2 og på side 6.
>
> Lægelig vurdering
> Selskabet har vurderet, at [klagerens] erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen eller mindre af den fulde erhvervsevne, idet der lægges vægt på, at der ved undersøgelse ved [psykiater] (bilag 14) ikke blev fundet tegn på psykisk sygdom. Dette til trods for, at [psykiater] i sin konklusion anfører: *'tale om varig og væsentlige funktionstab i forhold til arbejdsmarkedet'*
>
> Arbejdsprøvning
> Af **bilag 12 og 13** fremgår det, at egen læge og lægekonsulent ved [kommune] ikke fandt det muligt at intensivere de erhvervsrettede indsatser i jobregi, idet der var advarsler om, at det vil være for stor en belastning for [klageren].
>
> Af **bilag 15** fremgår det af en arbejdspladsvurdering i 2016, at [klageren] ikke har arbejdsopgaver med ansvar, ingen tidspres og ingen fastlagte arbejdsopgaver, men at der hver dag vurderes, hvilke opgaver der er realistiske for [klageren] at udføre i forhold til hans helbredsmæssige status.
>
> Det fremgår ligeledes af **bilag 15**, at virksomhedskonsulenten ved [kommune] vurderer, at arbejdsopgaverne ved egen virksomhed [firma] er tilpasset [klageren] og at skånehensynene er opfyldt. Det blev vurderet, at [klageren] fremadrettet kan varetage arbejdsopgaver i den sammenhæng som udføres ved [firma], hvor [klageren] har mulighed for selv at planlægge arbejdsugen, så han kan overskue og rumme arbejdsopgaverne og planlægge i forhold til hans ressourcer.
>
> Der henvises i øvrigt til min klage af 16. oktober 2017."

Selskabet har i brev af 22/12 2017 til nævnet bl.a. anført:

> "Vurdering af den generelle erhvervsevne og krav på udbetaling i henhold til forsikringen I advokatens brev fra den 16. oktober 2017 til Ankenævnet på side 2 afsnit 4 fremgår *'Det er min opfattelse, at der foreligger lægelig og kommunal dokumentation, der godtgør, at min klients erhvervsevne er nedsat til halvdelen eller mindre og at min klient ikke er i stand til at arbejde mere end halvdelen af en normal arbejdsuge. Han er derfor berettiget til fuld udbetaling og præmiefritagelse fra den 1. februar 2017'*.

Hvis erhvervsevnen er nedsat til halvdelen, kan dette i henhold til forsikringsbetingelserne ikke berettiger til fuld udbetaling ved tab af erhvervsevne, men kun halv udbetaling. Hel udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling kræver at man er 2/3 uarbejdsdygtig.

Lægelig vurdering
Det vi vurderer og fastholder i forhold til speciallægeerklæringen fra [psykiater] (bilag 14) er, at speciallægen på side 4 i erklæringen under psykisk indtryk beskriver følgende *'[Klageren] fremtræder med en let forsænket stemningsleje, men det psykomotoriske tempo er naturligt, tankeindholdet er ikke depressivt, skønnes ikke suicidalfarlig. Giver god kontakt både formelt og emotionelt, virker lidt ængstelig og anspændt men ikke egentlig angstpræget. Er ikke præget af kognitive forstyrrelser, frembyder ikke noget psykotisk. Ved omtale af problemerne med [retssag] bliver [klageren] tydeligt emotionelt berørt'.*

Dette vurderer Danica Pensions lægekonsulent med speciale i psykiatri, ikke hænger sammen med en konklusion med en varig betydningsfuld funktionssvækkelse og det må forventes, at den erklæringsudfærdigende fagperson er i stand til at argumentere for en funktionssvækkelse ved at tydeligegøre de fagligt begrundede præmisser, der ligger til grund for en postuleret funktionsnedsættelse og dette er ikke tilfældet i denne erklæring.

Egen læge udtaler i statusattest på (**bilag 12**), at langvarig stress viser at nervesystemet tager skade. Danica Pensions lægekonsulent med speciale i psykiatri udtaler, at der ikke er videnskabelig dokumentation for, at stress giver varige skader på nervesystemet. Svarende hertil er det heller ikke muligt ved relevante undersøgelser, at påvise varige skader på centralnervesystemet.

Arbejdsprøvning
På arbejdsvurderingen på side 20 under medarbejder midt på (**bilag 15**) fremgår det, *'at borger taler med … om dagens arbejdsopgaver og tilrettelæggelse heraf. Herefter tjekker han mails eller læser avis'*. Det er en del af det, han bruger de to timer på, når han er på arbejdet. Selv om der er ansat en …, som primært har ansvar for driften, tilrettelæggelse af arbejdsopgaver og personaleansvar, så har klageren således fortsat en finger med på pulsen i virksomheden.

På samme side under **samarbejde med kolleger** fremgår *'Borgeren har det svært med at møde mennesker han kender og deres spørgen ind til hvordan han har det'*.

På (**bilag 12**) statusattest fra egen læge fremgår, at anbefalingerne for en arbejdsprøvning er at klageren skal starte på nedsat tid og med en let og gradvis øgning af arbejdstiden. Der skal tages hensyn til kompleksiteten af arbejdsopgaverne, der bør være uden tidspres, ansvar og skal være tydeligt og klart defineret med faste rammer og god struktur. Dette mener vi ikke helt er efterlevet i hans arbejdsprøvning i egen virksomhed, idet der hver dag er vurderet hvilke opgaver der er realistiske for klager at udføre, altså ikke klare definerede opgaver med faste rammer og struktur. Endvidere har klageren heller ikke helt kunne slippe opgaven omkring ansvar for driften

På baggrund af ovennævnte stiller vi os fortsat undrende overfor, at klager ikke er og har ønsket, at blive arbejdsprøvet udenfor egen virksomhed med hensyntagende beskæftigelse, med rutineprægede opgaver i roligt tempo og uden ansvar.

Vi har herefter ikke yderligere kommentarer og afventer Ankenævnets afgørelse."

I brev af 17/1 2018 til nævnet har klagerens advokat oplyst:

> "**Vurdering af den generelle erhvervsevne og krav på udbetaling i henhold til forsikringen**
> Det er undertegnedes opfattelse, at der foreligger lægelig og kommunal dokumentation, der godtgør, at [klagerens] erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre og at han ikke er i stand til at arbejde mere end 1/3 af en normal arbejdsuge. Han er derfor berettiget til fuld udbetaling og præmiefritagelse fra den 1. februar 2017.
>
> **Arbejdsprøvning**
> Det fremgår af arbejdspladsvurdering i **bilag 15**, at [klageren] ikke har arbejdsopgaver med ansvar, ingen tidspres og ingen fastlagte arbejdsopgaver, men at der hver dag vurderes, hvilke opgaver der er realistiske for [klageren] at udføre i forhold til hans helbredsmæssige status.
>
> Det fremgår ligeledes af **bilag 15**, at virksomhedskonsulenten ved [kommune] vurderer, at arbejdsopgaverne ved egen virksomhed [firma] er tilpasset [klageren] og at skånehensynene er opfyldt. Det blev vurderet, at [klageren] fremadrettet kan varetage arbejdsopgaver i den sammenhæng som udføres ved [firma], hvor [klageren] har mulighed for selv at planlægge arbejdsugen, så han kan overskue og rumme arbejdsopgaverne og planlægge i forhold til hans ressourcer.
>
> Det er således [jobcenters] opfattelse, at der ikke kan findes en arbejdsprøvning udenfor egen virksomhed der er mere skånsom end det arbejde han allerede udfører ved egen virksomhed, hvor alle skånehensyn er opfyldt"

Selskabet har i brev af 5/2 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

> "**Arbejdsprøvning**
> Forsikrede er ikke arbejdsprøvet under hensyntagende beskæftigelse, med rutineprægede opgaver i roligt tempo og uden ansvar i anden virksomhed.
>
> De ti timer der er præsteret, er udelukkende udført på baggrund af, hvad den forsikrede selv vurderer han kan klare. At tale med … om dagens arbejdsopgaver og tilrettelæggelse heraf samt læse indkommende mails, mener vi ikke, kan sidestilles med hensyntagende beskæftigelse uden ansvar.
>
> Det har ikke fra kommunens side været muligt at lave en optrapningsplan, idet forsikrede helt og holdent selv har styret/planlagt hans arbejdsopgaver, hans arbejdstid og hans formåen.
>
> Det bør også bemærkes, at forsikrede ikke har ønsket at blive arbejdsprøvet udenfor egen virksomhed af helbredsmæssige årsager, selvom han har udtalt, at han finder det svært at møde mennesker han kender, og deres spørgen ind til, hvordan han har det. Af kommunens oplysninger under **bilag 15 på side 6 af 59** fremgår følgende *'Rådgiver har i forbindelse med opfølgningssamtaler forsøgt at få afklaret med [klageren] hvordan han selv tænker, at fremtidig forsørgelse kan se ud. Hertil af [klageren] oplyst, at han tænker, at et fleksjob evt vil kunne være realistisk for ham. Sagen er derfor den 06.06.16 drøftet på teammode ifht stillingstagen til det videre perspektiv. På teammødet er det drøftet, at afklaringt evt. bevilling af fleksjob bør pågå, hvilket vil betyde, at der skal iværksættes ekstern virksomhedspraktik, for yderligere beskæftigelsesmæssig afklaring'.*

'Rådgiver har efterfølgende præsenteret sagens videre perspektiv for [klagerens] ifht iværksættelse af virksomhedspraktik via jobcentret, hvilket [klageren] har tilkendegivet, at han ikke ser sig i stand til grundet helbredsmæssige udfordringer'

På næste side fremgår følgende *'På baggrund heraf var der således ikke mulighed for at fremskaffe dokumentation til brug for en evt berettigelse til fleksjob. Det vurderes endvidere på baggrund af sagens samlede oplysninger, at [klageren] ej heller er berettiget til revalidering eller førtidspension'*.

Der er ikke i de modtagne oplysninger helbredsmæssig dokumentation for, at den forsikrede ikke skulle kunne arbejdsprøves udenfor egen virksomhed med de rette skånehensyn.

Som det fremgår af ovennævnte finder kommunen altså heller ikke, at kunden er tilstrækkelig beskæftigelsesmæssig afklaret til en bevilling af et fleksjob, revalidering eller førtidspension."

I breve af 23/2 2018, 13/3 2018 og 3/4 2018 er parterne kommet med yderligere bemærkninger. Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder de lægelige og kommunale oplysninger, et uddrag heraf vil blive gengivet i det følgende.

I journalnotat af 28/3 2015 fra en neurologisk speciallægeklinik er det bl.a. anført:

"**28 03 2015 Continuation …**
DZ033 Observation på grund af mistanke om sygdom i nervesystem
…
Aktuelle: Siden efteråret 2014 'indre uro', øget træthed samt strammende fornemmelse i muskler. Ingen ledhævelser eller direkte smerter. Kan opleve sovende fornemmesle i OE dxt. især efter søvn, ej dermatomrelltion. Øget træthed og søvnbehov. Ingen savnanfald. Ingen vertigo eller synsforstyrrelser. Ingen bulbære el. retrobulbære smerter. Endvidere fornemmelse af muskeluro 'over det hele', men ingen myoklonier eleer fasciculationer. Udredt i hæmatologisk regi med normal MR af hjertet. HIV-neg., normal PTH samt TSH. Ingen pareser eller direkte føleudfald som sådanne. Ingen eksotisk rejseanamnese. Intet flåtbid eller hududslæt. Intet utilsigtet vægttab.
…
Diagnoser: //Obs neurologisk lidelse lille obs//
Konkl./Plan: Henvist mhp. vurd. Neurologisk intakt. Meget uspecifikke men aldeles reelle sympt. Fremstår faktisk aldeles non-neurotisk men naturlig nok bekymret. Ingen holdepunkter for en polyneuropatisk tilstand på aktuelle billede. Vi skal have udelukket demyeliniserende sygdom. Overvejelse om pt. lettere hæmatologiske lidelse komb. med stress kan give aktuelle billede.
Rp. MR-Cerebrum samt medulla cervicalis, MR-klinikken, …
Rp. Polyneuropatiblodprøver incl. borrelia-titre (lagt på hotel)"

Ved klinisk opfølgning den 10/5 2015 er det bl.a. noteret:

"**10 05 2015 Continuation …**
DZ033 Observation på grund af mistanke om sygdom i nervesystem
…

> **Konklusion:** På aktuelle billede ingen holdepunkter for neuromedicinsk sygdom. Spørger til om sympt. Kan have korrelat til til den genetiske disponering. Debuttidspunktet for pt. sympt. vurd. yderst lidet sandsynligt ang. sammenhæng med evt. idiopatisk hypersomni, som [barn] lider af. Det vurd., at pt. sympt. er stressrelateret. Går i forvejen hos erhvervspsykolog som mistænker udbrændthed. Man burde måske overveje psykiatrisk vurd. mhp. evt. SSRI-behandling.
> **AFSLUTTES** her. Kan altid blive genhenvist ved behov.
> Alm. råd/vejl. Accepterer/indforstået."

I psykologerklæring af 18/5 2015 er det bl.a. anført:

> "[Klageren] begyndte sidste år at få det dårligt. Han fik mange psykosomatiske symptomer. Han har således hukommelses- og koncentrationsbesvær. Hans psykiske overskud og overblik er svundet og han har meget svært ved at overskue emotionelle situationer og problemer. [Klageren] sover dårligt og føler sig meget træt. Han oplever en muskulær sitren og snurren i hele kroppen, som påvirker og bekymrer ham meget.
>
> Det står meget klart, at [klageren] føler sig 'fanget' i sin arbejdsmæssige situation. Han er den person, som hans firma 'står og falder med'. Dvs. det er ham, som sikrer at arbejdet bliver udført, selvom der er medarbejdere som er på ferie eller sygemeldte. Det er dette arbejdspres, som [klageren] i mange år har været under; men som han nu ikke længere kan håndtere på adequat vis.
>
> Det er min vurdering, at [klageren] lider af en **kronisk belastningsreaktion – udbrændthedt**. [Klageren] kan ikke håndtere de arbejdsrelaterede opgaver, som virksomheden indeholder og det påvirker ham i meget stor grad, som en overvældede og alt dominerende belastningsreaktion. Jeg anser det derfor ikke realistisk, at [klageren] kan fortsætte på denne måde, selvom det er få timer, han dagligt arbejder, er situationen uholdbar for hans psykosomatiske helbred.
>
> Jeg kan og skal ikke vurdere hvordan [klageren] kan agere i relation til hans virksomhed; men det er af meget stor betydning, at han fremadrettet ikke fortsætter med samme ansvar og arbejdsfunktioner, idet han ikke helbredsmæssigt kan holde til dette. [Klageren] bør derfor finde en løsning på firmaets fremtidige drift, hvori han ikke indgår som primus motor eller medarbejder.
>
> Hvorvidt [klageren] kan varetage anden form for arbejde, bar efter min vurdering undersøges nøjere via Arbejdsmedicinsk Klinik, eller en psykiatrisk udredning eller vurdering."

I lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 af 20/5 2015 har klagerens egen læge blandt andet angivet, at klageren lider af udbrændthedssyndrom og stress. Han har oplyst, at klageren arbejder 10 timer ugentligt, og at han kun er tilstede på arbejdspladsen som tilsyn.

I psykologerklæring af 12/1 2015 er det bl.a. anført:

> "[Klageren] kan efter min vurdering, på ingen måde fortsætte med at arbejde i hans virksomhed. Han har så mange alvorlige og svære belastningsreaktioner, at det vil være forbundet med overhængende risici, hvis han på trods fortsætter.

Der er ligeledes efter min vurdering, ingen mulighed for, at [klageren] på sigt, kan vende tilbage til arbejdet. Der er som beskrevet tale om en kronisk tilstand.

Hvorvidt [klageren] kan varetage anden form for arbejde, bør efter min vurdering bero på vurdering via Arbejdsmedicinsk Klinik, eller en psykiatrisk udredning/vurdering."

Af arbejdspsykologisk undersøgelse af 15/9 2015 fremgår det bl.a.:

"Resumé

…

De debuterende symptomer viser sig som brændende fornemmelse i hænder og arme, øget træthed, øget søvnbehov, drømmer om arbejdet, trykken for hovedet og spændingshovedpine.
Speciallæge konsulteres og det antydes, at dette kan være på baggrund at stressende forhold.
Der beskrives en forværring at symptombilledet indtil oktober 2014, hvor der ses uoverkommelighedsfølelse, muskelspasmer i arme og ben, smerter i arme og ben, sitren i kroppen, rastløshed, øget søvnbehov og social tilbagetrækning.
Der beskrives ligeledes et stort søvnbehov og behov for ekstra hvile og søvn i løbet af dagen samt vanskeligheder ved at magte daglige gøremål.
Der ses en let bedring at tilstanden, hvor [klageren] fortsat sover to gange dagligt og har et øget behov for ekstra hvile og søvn i løbet at dagen, sitren i kroppen, nedsat energimobilisering, udtrættes let, har svært ved daglige gøremål, fravælger tidligere lystbetonede aktiviteter, social tilbagetrækning og øget svedtendens.
De psykologiske tests viser, at [klageren] oplever, at der stilles kvantitative og følelsesmæssige krav i arbejdet, der er præget at et arbejdstempo med mange her og nu opgaver og afbrydelser. Der opleves belastninger inden for arbejdets organisering og indhold, inden for samarbejde og ledelse, i forholdet mellem den ansatte og arbejdspladsen, der ses tegn på et højt stress-niveau. Der er indikationer for somatisering og nedstemthed. Der tegner sig et billede at en person, der i sin grundstruktur synes psykisk sund og rask, men som aktuelt synes præget at nedstemthed og somatoforme gener.

Konklusion

Ud fra ovenstående vurderes det, at der er tale om en depressiv reaktion, der er opstået som følge at længerevarende stress-belastninger i arbejdet med stort pres, både kvantitativt såvel som tidsmæssigt.

Set i lyset at aktuelle symptombillede vurderes det, at det vil være vanskeligt for [klageren] at fortsætte i sin nuværende funktion som selvstændig erhvervsdrivende inden for et arbejdsområde med stort arbejdspres og arbejdsmængde. Dog vurderes det, at det kan være muligt for [klageren] at fortsætte arbejdet inden for sit eget fagområde, forudsat at der bliver taget forbehold for [klagerens] helbredsmæssige psykiske tilstand.

Anbefalinger til fremtiden

- Minimum 1 times motion dagligt med henblik på symptombedring
- Mindfulness øvelser i forhold til bedring at aktuelle symptomer
- Psykologsamtaler med henblik på emner omkring grænsesætning, handlemuligheder, egen omsorg m.v.
- Herunder ligeledes jævnlig kontakt til egen læge med henblik på opfølgning ved symptomforværring.

- Arbejde på nedsat tid anbefales og ved bedring at tilstanden kan en let og gradvis øgning af arbejdstiden med 4 time evt. iværksættes. Der skal herunder tages hensyn til kompleksiteten af arbejdsopgaverne, der bør være uden tidspres, ansvar og skal være tydeligt og klart definerede med faste rammer og god struktur. Der bør ligeledes være indlagt faste pauser i løbet at arbejdsdagen, herunder mini- og mikropauser."

I statusattest LÆ 125 af 3/3 2016 har klagerens egen læge bl.a. angivet:

"[Klageren] har været plaget af stressreaktion igennem længere tid. Gået hos [psykolog 1] til stresshåndtering.
Udredt via [neurolog], hvor man ikke finder neurologiske holdepunkter til pt.s lidelse.

Dertil arbejdsmedicinsk udredning, hvor man konkluderer, at der er tale om langvarig depressiv tilpasningsreaktion udover pt.s stressreaktion.
Der er lavet anbefalinger om behandling for pt.s stress

//Anbefalinger til fremtiden:
- Minimum 1 times motion dagligt med henblik på symptombedring
- Mindfulness øvelser i forhold til bedring af aktuelle symptomer
- Psykologsamtaler med henblik på emner omkring grænsesætning, handlemuligheder, egen omsorg m.v.
- Herunder ligeledes jævnlig kontakt til egen læge med henblik på opfølgning ved symptomforværring.
- Arbejde på nedsat tid anbefales og ved bedring af tilstanden kan en let og gradvis øgning af arbejdstiden med ½ time evt. iværksættes. Der skal herunder tages hensyn til kompleksiteten af arbejdsopgaverne, der bør være uden tidspres, ansvar og skal være tydeligt og klart definerede med faste rammer og god struktur. Der bør ligeledes være indlagt faste pauser i løbet af arbejdsdagen, herunder mini- og mikropauser.//

Alt dette foretager pt. nu.
Dertil har [klageren] opstartet stressbehandling ved …, som er selvfinancieret.
Der spørges til om der er udsigt til fuld helbredelse – det er ikke sandsynligt at [klageren] genvinder fuld helbredelse efter sin stressreaktion, da det erfaringsmæssigt viser sig, at nervesystemet tager skade efter langvarig stress, såsom depressiv tilpasningsreaktion.

Funktionsniveau er lavt, [klageren] magter arbejde ca. 2 timer dagl alle ugens dage. Der er primært tale om kontor arbejde i egen virksomhed.

Vedr. tidsramme for afklaring af den stationære funktionsevne, findes dette for tidligt at udtale sig om.
Der er planer om evt. viderehenvisning til neuropsykologisk vurdering i sygehusregi, men i første omgang synes des det relevant at afvente effekt af aktuelle behandlingsforløb"

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 28/4 2016 er det bl.a. anført:

"<u>Psykisk indtryk:</u>
[Klageren] fremtræder med et let forsænket stemningsleje, men det psykomotoriske tempo er naturligt, tankeindholdet er ikke depressivt, skønnes ikke suicidalfarlig. Giver en god kontakt både

formelt og emotionelt, virker lidt ængstelig og anspændt men ikke egentlig angstpræget. Er ikke præget af kognitive forstyrrelser, frembyder ikke noget psykotisk. Ved omtale af problemerne med [retssag] bliver [klageren] tydeligt emotionelt berørt.

Konklusion:
…
[Klageren] har haft symptomer på psykisk belastningsreaktion siden 2006, hvor [klageren] bliver henvist til MR-skanning af hovedet pga. konstant spændingshovedpine. Har udviklet primært fysiske symptomer i form af føleforstyrrelser i ekstremiteterne, en brændende fornemmelse i hele kroppen, træthed og angstsymptomer i form af øget svedproduktion og hjertebanken.
[Klagerens] tilstand kulminerer i slutningen af 2014, hvor [klageren] oplever sig fuldstændig udbrændt og må sygemelde sig. Har ikke været tilbage på sit arbejde siden men har det sidste halve års tid været i en meget skånsom virksomhedspraktik i egen virksomhed men uden kunde- eller personalekontakt og uden nogen former for ansvar eller forventninger om overblik m.m.
[Klagerens] psykiske tilstand er kun bedret i beskedent omfang, og [klageren] er fortsat præget at betydelige stresssymptomer, som blusser op ved oplevelse af relativt beskedent forventningspres eller krav. Blot [klageren] tænker på at vende tilbage til sit tidligere arbejde, blusser angst- og stresssymptomerne ligeledes betydeligt op.
[Klageren] har ikke i forløbet haft længerevarende depressionssymptomer og fremtræder da heller ikke med depressionssymptomer ved samtalen i dag.
[Klageren] har primært været i behandling hos en stresslæge, hvor [klageren] modtager sovemedicin i form af antihistaminer samt forskellige vitaminer.
Samlet set finder undertegnede, at [klageren] opfylder diagnosekriterierne for en psykisk belastningsreaktion med angstsymptomer. Tilstanden er udviklet over en lang årrække pga. voldsomt arbejdspres og er derudover kompliceret og forværret af den langvarige [retssag]. Min umiddelbare vurdering er imidlertid, at [retssag] ikke er den primære årsag til udviklingen af den psykiske tilstand men altså udelukkende har udgjort en komplicerende faktor.
Hvad angår behandling frembyder [klageren] ikke symptomer, som forventeligt vil respondere på medicinsk behandling, og der kan ikke peges på yderligere psykoterapeutiske behandlingsmuligheder.

Efter undertegnedes vurdering er der tale om en varig eller i bedste fald meget langvarig tilstand, og der vil efter undertegnedes vurdering være tale om varige og væsentlige funktionstab i forhold til arbejdsmarkedet. [Klageren] vil således ikke kunne vende tilbage til sit tidligere arbejde som selvstændig …, og hvorvidt [klageren] har en relevant resterhvervsevne er tvivlsomt.

Diagnose:
Anden belastningsreaktion (Reactio maladaptiva aiia) F43.28."

Af journaloversigten fra jobcenteret fremgår det bl.a.:

"Der er som led i sagsbehandlingen foretaget en Arbejdspladsvurdering, hvor virksomhedskonsulent d. 19.04.16 har haft besøg på [klagerens] arbejdsplads, [firma]. Virksomhedskonsulentens vurdering og konklusion af aktuelle Arbejdspladsvurdering:
Det vurderes at borger løbende har tilpasset arbejdsopgaverne til sin aktuelle situation. Der er forsøgt øgning af timetal men borger blev kraftig udfordret med tiltagende smerter og udstråling i arme og krampe i benene.

Borger er fremmødestabil og har ikke fravær i virksomheden. Det vurderes at borger har en høj grad af arbejdsmoral.
Det vurderes at arbejdsopgaverne er tilpasset borgers timetal samt skånehensyn. Det vurderes at borger er i besiddelse af passende sociale og personlige kompetencer til at varetage et arbejde.
Det vurderes ligeledes at borger har passende kvalifikationer til at udføre de stillede arbejdsopgaver.
Borger er delvist raskmeldt og arbejder 10 timer om ugen. Borger vil meget gerne beholde sit nuværende arbejde men har svært ved at arbejde på samme vilkår som tidligere. Der er fravalgt arbejdsopgaver som presser borger for at tilgodese skånehensyn i videst muligt omfang.
Borgers funktionsniveau vurderes at være 30-40 % hvorfor det anses som urealistisk at borger kan indgå i arbejdsfunktionerne på lige fod med de andre ansatte. Det vurderes at borger fremadrettet kan varetage arbejdsopgaver i den sammenhæng som udføres ved [firma].
Borger har fået reduceret arbejdsopgaver og arbejdsmængde. Han udfylder ikke en hel arbejdsfunktion idet funktionsniveauet vurderes til at være på 30-40%. Borger varetager kerneopgaver idenfor en tidsramme på 10 timer om ugen. Det giver borger mulighed for at planlægge arbejdsugen så han kan overskue og rumme arbejdsopgaverne og planlægge i forhold til hans ressourcer.
Det har været iværksat flere tiltag på arbejdspladsen, herunder ansættelse af en … ligesom der er ansat en ekstra medarbejder til at varetage arbejdsopgaverne som borger ikke længere har mulighed for at udføre. Der er ligeledes reduceret og omlagt arbejdsopgaver. Til trods herfor er det ikke lykkes borger at øge ugentlig timetal. Der kan ikke peges på yderligere initiativer ifm. borgers nuværende arbejde som vurderes at kunne forbedre hans arbejdsevne. Borger har som ønske at vende tilbage på arbejdsmarkedet hvilket ikke vurderes at være realistisk på fuld tid på ordinære vilkår. Det vurderes at borger vil kunne fungere med lignende arbejdsopgaver på arbejdsmarkedet hvor skånehensyn kan tilgodeses.
…
Rådgiver har i forbindelse med opfølgningssamtaler forsøgt at få afklaret med [klageren], hvordan han selv tænker, at fremtidig forsørgelse kan se ud. Hertil at [klageren] oplyst, at han tænker, at et fleksjob evt. vil kunne være realistisk for ham. Sagen er derfor d. 06.06.16 drøftet på teammøde ifht. stillingtagen til det videre perspektiv.
På teammødet er det drøftet, at afklaring ifht. evt. bevilling af fleksjob bør pågå, hvilket vil betyde, at der skal iværksættes ekstern virksomhedspraktik, for yderligere beskæftigelsesmæssig afklaring. Dette på baggrund af, at [klageren] siden februar 2015 har arbejdet delvist i egen virksomhed med 10 timer, uden yderligere udvikling. Der er fra psykiater i speciallægeerklæring samt via psykolog peget på, at [klageren] ikke fremadrettet vil kunne arbejde som hidtil I nuværende jobfunktion, dertil kræves for meget ansvar.

Rådgiver har efterfølgende præsenteret sagens videre perspektiv for [klageren] ifht. iværksættes af virksomhedspraktik via jobcenteret, hvilket [klageren] har tilkendegivet, at han ikke ser sig i stand til grundet sine helbredsmæssige udfordringer. På baggrund af at [klageren] ikke ser sig i stand til at indgå i yderligere afklaring via virksomhedspraktik på anden arbejdsplads, er der efterfølgende givet råd og vejledning ifht. at afklare, om [klageren] evt. kunne være i målgruppe for tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende. Rådgiver har d. 20.06.16 fremsendt vejledning til [klageren] vedr. tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende. Efterfølgende har [klageren] oplyst til rådgiver, at hans virksomheds årsindtægt er væsentligt højere end vejledningens oplyste ca. 425.000 kr., hvorfor han ikke vil kunne opnå tilskud. På baggrund heraf ønsker [klageren] ikke at ansøge konkret om en bevilling, da det vil krævet for meget arbejde fra hans side, hvilket han ikke finder sig i stand til og slet ikke, når der ikke vil kunne ydes tilskud til ham.

Vurdering af stationær tilstand jf. 7 stk. 5
På baggrund af ovenstående sagsgennemgang vurderes det således, at tilstanden er stationær jf. § 7 stk. 5, i det der behandlingsmæssigt ikke er sket ændringer. Endvidere dokumenteres det i lægekonsulentnotat af 07.04.16, at der fra psykolog er vurderet en diagnose med kronisk belastningsreaktion – udbrændthed, Arbejdsmedicinsk Klinik har vurderet tilstanden som en følge til længerevarende stressbelastning og omtaler den som en 'depressiv reaktion' og egen læge vurderer, at funktionsniveauet fortsat er lavt. Hvor [klageren] fortsat kun magter ca. to timers dagligt arbejde. Lægen forventer, at [klageren] vedvarende vil være svækket af den langvarige kroniske stressbelastning. Hertil kommer oplysningerne fra psykiatrisk speciellægeerklæring af 28.04.16, hvor [klagerens] helbredsmæssige tilstand ligeledes må betragtes som stationær på baggrund af oplysninger om, at der ikke kan peges på yderligere psykoterapeutiske behandlingsmuligheder. Der tale om en varig eller i bedste fald meget langvarig tilstand, og der vil være tale om varige og væsentlige funktionstab i forhold til arbejdsmarkedet.

Hertil kommer, at der er i forbindelse med sygedagpengesagen har været drøftelse af sagen på teammøde d. 06.06.16 i …, hvor der blev vurderet grundlag for påbegyndelse af afklaring ifht. evt, bevilling af fleksjob. Jobcentret vurderede, at der er behov for en indsats i form afklaring ved iværksættes virksomhedspraktik andet sted end på arbejdspladsen. Dette med begrundelse i, at [klageren] siden delvis opstart i arbejde d. 04.02.15 ikke har formået at øge sin arbejdstid på nuværende arbejdsplads sammenholdt med oplysningerne fra hhv. Arbejdspladsvurdering og helbredsmæssige oplysninger, hvorfor det blev vurderet at en bredere afklaring var nødvendig. [Klageren] har på baggrund af sine helbredsmæssige udfordringer ikke set sig i stand til at indgå i yderligere afklaring via anden virksomhedspraktik. På baggrund heraf, var der således ikke mulighed for at fremskaffe dokumentation til brug for en evt. berettigelse til fleksjob. Det vurderes endvidere på baggrund af sagens samlede oplysninger, at [klageren] ej heller er berettiget til revalidering eller førtidspension.
…
På baggrund af ovenstående vurderes det, ud fra en helhedsvurdering i sagen, at der ikke kan tilbydes yderligere foranstaltninger via sygedagpengeloven på nuværende tidspunkt. Det vurderes endvidere, at der er tale om en stationær helbredstilstand jf. § 7 stk. 5, hvorfor der indledes partshøring med påtænkt stop af sygedagpengesag med sidste udbetalingsdag d. 23.09.16.
Arbejdspladsvurdering (APV)
…
Dato:
19-04-2016
…
Aktuelt arbejder borger 2 timer om dagen i virksomheden. Arbejdsdagen begynder kl. 09.00 hvor borger møder ind og drikker morgenkaffe og spiser morgenmad i køkkenet sammen med de andre medarbejdere.

Derefter taler borger med … om dagens arbejdsopgaver og tilrettelæggelse heraf.

Borger checker herefter mail eller læser avis siddende ved skrivebordet ved egen arbejdsplads. Skrivebordet er hæve/sænkebord og kan indstilles efter behov.

Såfremt der er behov køre borger … til … Der er ikke tale om tunge løft da … er lavet af glasfiber og meget lette. … fragtes i bagagerummet i firmaets bil og frem til kunden.

Enkelte gange kan borger køre kunderne hjem fra [firma].

Når arbejdstiden på 2 timer er gået forlader borger virksomheden og går til privaten – ca 75 m og lægger sig og hviler på sofaen.
Efter hvil går borger en lang tur på ca. 30 minutter.

Før sygemelding var borger ansat på fuld tid med en effektivitet på 100%. Arbejdsopgaverne var udført til fuld tilfredshed.

Efter sygemelding arbejder borger 10 timer om ugen fordelt med 2 timer på alle 5 hverdage. Det har ikke været muligt at støtte borger i optrapning af timetal. Effektiviteten vurderes af arbejdsgiver til at være 30-40%.
…
Helbred og skånehensyn i forhold til arbejdet:
I henhold til Arbejdsmedicinsk Klinik skal borger ikke have komplekse arbejdsopgaver, ingen tidspres, uden ansvar, faste rammer og struktur. Der skal holdes faste pauser, herunder mikro- og minipauser.

Borger har ansat … som primært har ansvar for driften, tilrettelæggelse af arbejdsopgaver og personaleansvar.

Borger har ingen arbejdsopgaver med ansvar, ingen tidspres. Borger oplyser at der ikke er fastlagte arbejdsopgaver men at der hver dag vurderes hvilke opgaver der er realistiske at borger kan udføre i forhold til helbredsmæssig status. Ovenfor er anført en typisk arbejdsdag for borger. Borger har mulighed for at holde pauser efter behov.

Borger oplever stråling ud i begge arme, kramper i benene. Såfremt han føler sig presset oplever han følelsesløshed i venstre side af ansigtet. Han fortæller selv at han fornemmer han brænder af i hovedet, råber og bliver sur på omgivelserne. Borger sveder kraftigt ligesom han ikke orker at tale med andre mennesker. Han føler der konstant sidder et spændebånd om hovedet og presser.

Har der været foretaget ændringer i arbejdsopgaverne:
Borger oplyser at det ikke er muligt for ham at udføre de arbejdsopgaver han gjorde tidligere. Bl.a … er ikke længere en mulighed da gentagne bevægelser gør han bliver presset oppe i hovedet og han 'brænder' af. Fysisk kan han ikke klare at være på … ret lang tid af gangen da han ikke kan klare flere mennesker af gangen ligesom de andre medarbejderes arbejdstempo stresser ham og føler sig konfronteret med egne begrænsninger.

Vurdering af arbejdsforholdet generelt:
Borger sætter stor pris på den daglige gang i virksomheden. Han har brug for at komme der hver dag og mærke stemningen og føle han stadig er en del af sammenholdet i virksomheden.
Borger har overvejet salg af virksomheden men anser det for allersidste udvej. Familien som tæller hustru og [barn] er beskæftiget i virksomheden. [Barn] er ansat i fleksjob på kontoret hvor hustruen også er beskæftiget.

Arbejdsopgaverne er løbende tilpasset så borger kun har få kerneopgaver han skal varetage. Arbejdsopgaverne er tilpasset arbejdstid og skånehensyn.

Borger har passende kvalifikationer til at udføre disse arbejdsopgaver.
Borger har de seneste … år været beskæftiget i virksomheden hvorfor det vurderes at borger har tilstrækkelige kompetencer til at udføre de tilpassede arbejdsopgaver. Borger har svært ved at se hans arbejdsevne kan forbedre i en anden jobfunktion. Han kan ikke have et rent administrativt arbejde, da han vil kede sig utrolig meget ligesom han ikke har særlig IT erfaring. Borger kan ikke sidde i samme arbejdsstilling for længe af gangen.
…
Virksomhedskonsulentens vurdering og konklusion af aktuelle Arbejdspladsvurdering:
Det vurderes at borger løbende har tilpasset arbejdsopgaverne til sin aktuelle situation. Der er forsøgt øgning af timetal men borger blev kraftig udfordret med tiltagende smerter og udstråling i arme og krampe i benene.

Borger er fremmødestabil og har ikke fravær i virksomheden. Det vurderes at borger har en høj grad af arbejdsmoral.

Det vurderes at arbejdsopgaverne er tilpasset borgers timetal samt skånehensyn. Det vurderes at borger er i besiddelse af passende sociale og personlige kompetencer til at varetage et arbejde.
Det vurderes ligeledes at borger har passende kvalifikationer til at udføre de stillede arbejdsopgaver.

Borger er delvist raskmeldt og arbejder 10 timer om ugen. Borger vil meget gerne beholde sit nuværende arbejde men har svært ved at arbejde på samme vilkår som tidligere. Der er fravalgt arbejdsopgaver som presser borger for at tilgodese skånehensyn i videst muligt omfang.

Borgers funktionsniveau vurderes at være 30-40 % hvorfor det anses som urealistisk at borger kan indgå i arbejdsfunktionerne på lige fod med de andre ansatte.

Det vurderes at borger fremadrettet kan varetage arbejdsopgaver i den sammenhæng som udføres ved [firma].

Borger har fået reduceret arbejdsopgaver og arbejdsmængde. Han udfylder ikke en hel arbejdsfunktion idet funktionsniveauet vurderes til at være på 30-40%.

Borger varetager kerneopgaver idenfor en tidsramme på 10 timer om ugen. Det giver borger mulighed for at planlægge arbejdsugen så han kan overskue og rumme arbejdsopgaverne og planlægge i forhold til hans ressourcer.

Det har været iværksat flere tiltag på arbejdspladsen, herunder ansættelse af en … ligesom der er ansat en ekstra medarbejder til at varetage arbejdsopgaverne som borger ikke længere har mulighed for at udføre. Der er ligeledes reduceret og omlagt arbejdsopgaver. Til trods herfor er det ikke lykkes borger at øge ugentlig timetal.

Der kan ikke peges på yderligere initiativer ifm. borgers nuværende arbejde som vurderes at kunne forbedre hans arbejdsevne. Borger har som ønske at vende tilbage på arbejdsmarkedet hvilket ikke vurderes at være realistisk på fuld tid på ordinære vilkår.

Det vurderes at borger vil kunne fungere med lignende arbejdsopgaver på arbejdsmarkedet hvor skånehensyn kan tilgodeses."

22. 91454

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidig uarbejdsdygtighed og varigt tab af arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, når den midlertidige uarbejdsdygtighed eller det varige tab af arbejdsevne er til stede i et omfang, der berettiger til udbetaling, inden dækningens ophør uanset årsagen til ophøret.
…
Hvis forsikrede er midlertidigt uarbejdsdygtig, eller hvis hans arbejdsevne nedsættes varigt til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans arbejdsevne varigt til mellem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen.

Forsikrede skal følge de lægelige foreskrifter, der efter omstændighederne må anses for rimelige.

Selskabet kan kræve, at forsikrede dokumenterer, at han er uarbejdsdygtig eller varigt har mistet arbejdsevnen, som vilkår for at udbetale forsikringsydelsen. Selskabet kan kræve en lægeerklæring af den forsikrede til brug ved selskabets vurdering af, om forsikrede er uarbejdsdygtig eller varigt har mistet arbejdsevnen. Selskabet er berettiget til at indhente oplysninger hos enhver læge, der behandler eller har behandlet forsikrede, og til at lade forsikrede undersøge af en af selskabet valgt læge.
…
Midlertidig uarbejdsdygtighed
Ved midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde.

Hvis forsikrede har været uden erhvervsmæssig beskæftigelse i mere end 12 måneder forud for 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde skadedagen, sker der ikke udbetaling ved midlertidig uarbejdsdygtighed.

Ved halv midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til 1/2 eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end 1/2, anses han ikke for uarbejdsdygtig.

Udbetalingen ved midlertidig uarbejdsdygtighed sker for et begrænset tidsrum. Selskabet er berettiget til at gøre den fortsatte udbetaling betinget af, at forsikrede fortsat er uarbejdsdygtig (halvt uarbejdsdygtig). Ret til udbetaling bortfalder, når forsikrede ikke længere er uarbejdsdygtig (halvt uarbejdsdygtig). Udbetaling ophører i alle tilfælde ved forsikringens ophør.

Når selskabet efter reglerne om varigt tab af arbejdsevne har foretaget en vurdering af, om forsikrede varigt har mistet arbejdsevnen, ophører forsikredes ret til udbetaling ved midlertidig uarbejdsdygtighed. Udbetaling efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed ophører under alle omstændigheder 18 måneder efter den 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen.

23. 91454

Varigt tab af arbejdsevne
Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at hans fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes arbejdsevne varigt er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter den 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen. Selskabet kan for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af det varige tab af arbejdsevne. Så længe udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af den forsikredes tab af arbejdsevne foretages et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til og i tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den førnævnte indtjening, anses hans arbejdsevne ikke for nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3.

Der tages ikke hensyn til, om forsikrede på grundlag af situationen på arbejdsmarkedet er eller efter omskoling vil blive i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse.

Hvis det vurderes, at forsikrede ikke har mistet sin arbejdsevne i den forstand, der nævnes ovenfor, er forsikrede ikke længere berettiget til at modtage ydelser efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed.

Selskabet kan gøre fortsat udbetaling betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension (invalidepension). Størrelsen af denne skal svare til en nedsættelse af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3.

Har forsikrede modtaget udbetaling efter reglerne om varigt tab af arbejdsevne, men arbejdsevnen genvindes i en sådan grad, at forudsætningen for udbetalingen ikke længere er til stede, ophører udbetalingen. Selskabet kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikrede opfylder betingelserne for at få forsikringsydelsen udbetalt. Udbetalingen ophører i alle tilfælde ved forsikringens ophør.

Omfanget af forsikredes tab af arbejdsevne afgøres af selskabet på grundlag af en erklæring afgivet af en af selskabet valgt læge. Selskabet er berettiget til at indhente oplysninger hos enhver læge, der behandler eller har behandlet forsikrede, og til at lade forsikrede undersøge af en af selskabet valgt læge.

Hver af parterne har dog ret til at kræve omfanget af det varige tab af arbejdsevne endeligt fastsat ved voldgift. Voldgiftsretten består af tre medlemmer. Hver af parterne vælger en læge, som

er specialist inden for det pågældende sygdomsområde. Specialisten afgør selv, om han har fornøden faglig indsigt i det pågældende sygdomsområde. Voldgiftsrettens formand, som skal være landsdommer, udpeges af præsidenten for Østre Landsret. Voldgiftsretten sættes i København, og voldgiftsretten træffer bestemmelse om sagens behandling og fordelingen af omkostningerne ved voldgiften."

Nævnet udtaler:

Klageren, der er født i 1960'erne og selvstændig erhvervsdrivende, blev den 22/10 2014 sygemeldt som følge af stress. Han genoptog sit arbejde delvist med 2 timer om dagen fra februar 2015. Han er diagnosticeret med udbrændthed og belastningsreaktion, som i det væsentligste er arbejdsrelateret, hvor klageren har været udsat for stort pres såvel kvantitativt som tidsmæssigt.

Selskabet har udbetalt midlertidige helbredsbetingede ydelser i perioden fra 22/1 2015 til den 1/2 2017. Selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser efter den 1/2 2017 med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter denne dato.

Det fremgår af psykologerklæring af 18/5 2015, at "Det er min vurdering, at [klageren] lider af en kronisk belastningsreaktion – udbrændthed. [Klageren] kan ikke håndtere de arbejdsrelaterede opgaver, som virksomheden indeholder og det påvirker ham i meget stor grad, som en overvældende og altdominerende belastningsreaktion. Jeg anser det derfor ikke realistisk, at [klageren] kan fortsætte på denne måde, selvom det er få timer, han dagligt arbejder, er situationen uholdbar for hans psykosomatiske helbred. Jeg kan og skal ikke vurdere, hvordan [klageren] kan agere i relation til hans virksomhed, men det er af meget stor betydning, at han fremadrettet ikke fortsætter med samme ansvar og arbejdsfunktioner, idet han ikke helbredsmæssigt kan holde til dette. [Klageren] bør derfor finde en løsning på firmaets fremtidige drift, hvori han ikke indgå som primus motor eller medarbejder".

På baggrund af en arbejdsmedicinsk undersøgelse foretaget den 15/9 2015 har en psykolog blandt andet vurderet, at det vil være vanskeligt for klageren at fortsætte i sin nuværende funk-

tion som selvstændig erhvervsdrivende inden for et arbejdsområde med stort arbejdspres og arbejdsmængde. Dog vurderes det, at det kan være muligt for klageren at fortsætte arbejdet inden for sit eget fagområde, forudsat at der bliver taget forbehold for klagerens helbredsmæssige psykiske tilstand".

Ved tilbagemeldingssamtale den 27/10 2015, hvor klageren blev afsluttet på arbejdsmedicinsk klinik, blev det anbefalet, at jobcenteret var tilbageholdende med krav om kursusdeltagelse. Det blev i stedet anbefalet, at klageren anvendte sine ressourcer til at fastholde kontakten til sin egen virksomhed med to timers fremmøde dagligt.

Som led i behandlingen af klagerens kommunale sag blev der den 19/4 2016 foretaget en arbejdspladsvurdering, hvoraf det blandt andet fremgår, at klageren har fået reduceret arbejdsopgaver og arbejdsmængde, at han ikke udfylder en hel arbejdsfunktion idet funktionsniveauet vurderes til at være på 30-40 %, at han varetager kerneopgaver indenfor en tidsramme på 10 timer om ugen. Det fremgår videre, at "Der har været iværksat flere tiltag på arbejdspladsen, herunder ansættelse af en … ligesom der er ansat en ekstra medarbejder til at varetage arbejdsopgaverne som borger ikke længere har mulighed for at udføre. Der er ligeledes reduceret og omlagt arbejdsopgaver. Til trods herfor er det ikke lykkes borger at øge ugentlig timetal. Der kan ikke peges på yderligere initiativer ifm. borgers nuværende arbejde som vurderes at kunne forbedre hans arbejdsevne".

I forbindelse med påtænkt stop af sygedagpenge er det i journaloversigten den 8/9 2016 blandt andet anført: " [klageren har] oplyst, at han tænker, at et fleksjob evt. vil kunne være realistisk for ham. […] Rådgiver har efterfølgende præsenteret sagens videre perspektiv for [klageren] ifht. Iværksættelse af virksomhedspraktik via jobcenteret, hvilket [klageren] har tilkendegivet, at han ikke ser sig i stand til grundet sine helbredsmæssige udfordringer".

En speciallæge i psykiatri har i sin erklæring af 28/4 2016 angivet, at klageren ikke er præget af kognitive forstyrrelser og frembyder ikke noget psykotisk. Han opfylder diagnosekriterierne for en psykisk belastningsreaktion med angstsymptomer. Han frembyder ikke symptomer, som

forventeligt vil respondere på medicinsk behandling, og der kan ikke peges på yderligere psykoterapeutiske behandlingsmuligheder. Der er tale om en varig eller i bedste fald meget langvarig tilstand, og der vil efter speciallægens vurdering være tale om varige og væsentlige funktionstab i forhold til arbejdsmarkedet. Klageren vil således ikke kunne vende tilbage til sit tidligere arbejde som selvstændig. Hvorvidt han har en relevant resterhvervsevne er tvivlsomt.

Nævnet bemærker indledningsvist, at det er den, der rejser et krav, der skal bevise, at kravet er omfattet af forsikringsdækningen. Det er derfor klageren, der skal bevise, at hans generelle erhvervsevne på grund af sygdom pr. 1/2 2017 er nedsat i en sådan grad, at han har ret til forsikringsdækning.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1/2 2017.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren er diagnosticeret med udbrændthed og belastningsreaktion, som i det væsentligste er arbejdsrelateret, og at der ved den psykiatriske undersøgelse den 28/4 2016 ikke er fundet tegn på psykisk sygdom, herunder tegn på depression eller angst, ligesom der heller ikke er konstateret kognitive problemer.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren har valgt at forsætte som selvstændig erhvervsdrivende i sin egen virksomhed til trods for, at der i de lægelige og kommunale akter er flere tilkendegivelser om, at dette næppe er hensigtsmæssigt grundet årsagen til og karakteren af klagerens sygdom.

Nævnet henviser til den ovenfor citerede psykologerklæring af 18/5 2015. Nævnet henviser endvidere til den arbejdsmedicinske undersøgelse foretaget den 15/9 2015, hvor en psykolog har vurderet, at det vil være vanskeligt for klageren at fortsætte i sin nuværende funktion som selvstændig erhvervsdrivende inden for et arbejdsområde med stort arbejdspres og arbejdsmængde. Dog vurderes det, at det kan være muligt for klageren at fortsætte arbejdet inden for

sit eget fagområde, forudsat at der bliver taget forbehold for klagerens helbredsmæssige psykiske tilstand.

Nævnet bemærker, at det af journaloversigten fra jobcenteret fremgår, at "Borger har overvejet salg af virksomheden men anser det for allersidste udvej. Familien som tæller hustru og [barn] er beskæftiget i virksomheden. [Barn] er ansat i fleksjob på kontoret hvor hustruen også er beskæftiget. … Borger har svært ved at se hans arbejdsevne kan forbedre i en anden jobfunktion. Han kan ikke have et rent administrativt arbejde, da han vil kede sig utrolig meget ligesom han ikke har særlig IT erfaring. Borger kan ikke sidde i samme arbejdsstilling for længe af gangen".

Det forhold, at klageren måtte have ansat personer til at aflaste ham i sin virksomhed kan ikke i sig selv føre til andet resultat, idet nævnet finder, at klageren ikke har sandsynliggjort, at disse organisatoriske ændringer i sig selv har betydet, at det store pres - som klageren som selvstændigt erhvervsdrivende tidligere har oplevet - hermed i det væsentlige må anses for at være afhjulpet.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren ikke er forsøgt arbejdsprøvet inden for andre hverv end sit eget, og at det af journaloversigten fra jobcenteret fremgår, at årsagen til, at klagerens sygedagpengeperiode ophørte, til dels var på grund af, at klageren ikke i sin nuværende jobfunktion havde været i stand til at øge arbejdstiden yderligere, og i øvrigt ikke så sig i stand til at gennemføre et kommunalt jobafklaringsforløb i andre funktioner.

28. 91454

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen

formand